

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.013.01.2018

P/18/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/043 – Wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Monika Mazurek-Szczepaniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/112/2018 z 11 lipca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Wyszku ² ul. Świętojańska 54, 07-200 Wyszki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Fajger Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 2 listopada 2017 r.; p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ³ . (dowód: akta kontroli str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności⁴

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność Biura na rzecz wspierania rolnictwa ekologicznego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich⁵.

Biuro zostało prawidłowo przygotowane do realizacji zadań na rzecz wspierania rolnictwa ekologicznego. Pracownikom powierzono realizację zadań oraz przeszkolono ich z procedur rejestracji i weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania. Analiza sześciu spraw dotyczących płatności ekologicznych wykazała, że stosowano zasady przyznawania pomocy finansowej w ramach płatności ekologicznej, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁶. Decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷. Stwierdzono, że sześć decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznej w ramach PROW 2014-2020 wydano po terminie określonym w art. 31 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014-2020⁸. Opóźnienia te były spowodowane głównie wadliwym funkcjonowaniem systemu informatycznego. Płatności ekologiczne przyznane na podstawie powyższych decyzji zostały zrealizowane w wysokościach i terminach określonych w tych decyzjach, zgodnie z § 20 rozporządzenia ekologicznego, tj. do 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

¹ Okres objęty kontrolą – lata 2014-2017 z uwzględnieniem zagadnień z okresu wcześniejszego, mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą, a także zdarzeń występujących do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

² Dalej zwane także Biurem.

³ Od 1 sierpnia 2017 r. do 1 listopada 2017 r. Dariusz Golec p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 2 marca 2017 r. do 31 lipca 2017 r., Daniel Obajtek Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 13 stycznia 2016 r. do 1 marca 2017 r.; p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 26 listopada 2015 r. do 12 stycznia 2016 r. Andrzej Gross Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od dnia 25 lutego 2013 r. do 3 grudnia 2015 r. Renata Rębała, Kierownik Biura Powiatowego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Wyszku od 23 lutego 2016 r., Krystian Pędzich, Kierownik Biura Powiatowego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Wyszku od 2 lutego 2009 r. do 4 lutego 2016 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Dalej PROW.

⁶ Dz.U. poz. 370, ze zm. Dalej: rozporządzenie ekologiczne.

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 627. Dalej: ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja wsparcia na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce

1. Przygotowanie Biura do realizacji zadań związanych z udzielaniem płatności rolnośrodowiskowych dla rolnictwa ekologicznego

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach 2014-2017 Biuro Powiatowe w Wyszkowie prowadziło obsługę wniosków o przyznanie płatności w ramach działania rolnictwo ekologiczne. Przebieg poszczególnych etapów obsługi wniosków został określony w książkach procedur, zatwierdzonych przez Prezesa lub Zastępcę Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W latach 2014-2017⁹ obowiązywało 11 wersji Książki Procedur KP-611-110-ARiMR Płatności rolnośrodowiskowe w ramach PROW 2007-2013 i dziewięć wersji Książki Procedur KP-611-395-ARiMR Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020. Określono w nich m.in. tryb: przyjmowania wniosków, wprowadzania danych z wniosków do systemu informatycznego, kontrolę kompletności i kontrolę administracyjną wniosków, wprowadzanie i weryfikację wyników z kontroli na miejscu, wprowadzanie danych z jednostek certyfikujących, naliczanie płatności rolnośrodowiskowej oraz wydawanie decyzji. Aktualizacje Książek Procedur były dostępne dla wszystkich pracowników ARiMR (w tym pracownikom Biura Powiatowego) na Portalu ARiMR w zakładce „Książki Procedur”.

(dowód: akta kontroli str. 4-166)

Kierownik Biura Powiatowego podała w wyjaśnieniach, że książki Procedur w zakresie płatności rolnośrodowiskowych oraz płatności ekologicznych opracowywane są na konkretne kampanie. Pierwsza Książka Procedur w ramach danej kampanii jest zatwierdzana oraz wprowadzana w życie do 15 marca danego roku, czyli do terminu rozpoczęcia przyjmowania wniosków o przyznanie płatności na dany rok. Kolejne wersje Książek Procedur są skorelowane z wdrożeniem poszczególnych funkcjonalności, umożliwiających systemową obsługę kolejnych etapów obsługi wniosków. Zmiany Książek Procedur dotyczące rolnictwa ekologicznego w ramach PROW 2014-2020, ich kolejne wersje co do istoty obsługi nie ograniczają procedowania wniosków, nie wpływają na opóźnienia i są ściśle skorelowane z wdrażanymi funkcjonalnościami w systemie IACSplus.

(dowód: akta kontroli str. 451- 452)

1.2. W okresie objętym kontrolą do obsługi wniosków i realizacji zadań związanych ze wsparciem rolnictwa ekologicznego korzystano z czterech systemów informatycznych:

- Rejestr Dokumentów i Spraw (RED) służący do ewidencjonowania wniosków, odwołań od decyzji i innych dokumentów przyjmowanych od beneficjenta, wydawania rolnikom potwierdzeń przyjęcia wniosków,
- Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (ZSZiK) służący do zbierania i przechowywania informacji potrzebnych do wypłacania dopłat, w tym m. in. ewidencji danych zawartych we wnioskach o pomoc, identyfikacji gruntów rolnych i działek uprawnych, kontroli administracyjnych, kontroli na miejscu oraz generowania list zleceń płatności,
- PROW (do roku 2014) do obsługi wniosku o wydanie decyzji i utworzenia listy zleceń płatności w ramach działań PROW 2004-2006, PROW 2007-2013,
- IACSplus (od roku 2015) do obsługi wniosku od przyjęcia, wprowadzania danych do wydania decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 167-172, 443-444)

Obsługa manualna wniosków obejmowała wprowadzanie danych z wykazów producentów z Jednostek Certyfikujących oraz raportów z przeprowadzonych kontroli na miejscu, oraz przygotowanie decyzji w sprawie przyznania bądź odmowy beneficjentom płatności ekologicznej.

(dowód: akta kontroli str.444)

Kierownik Biura poinformowała, że techniki manualne nie mają wpływu na sprawność realizacji płatności. Wprowadzanie i zatwierdzanie danych w systemie informatycznym odbywa się zawsze z zachowaniem zasady „dwóch par oczu”.

(dowód: akta kontroli str. 444)

⁹ Według stanu na 25 października 2017 r.

1.3. Zadania dotyczące płatności rolnośrodowiskowych dla rolnictwa ekologicznego wykonywało pięć osób zatrudnionych w Wydziale Działów Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich. W przyjętych przez nich pisemnych zakresach obowiązków ujęto m.in. prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem pomocy finansowej w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020. Pracownicy obsługujący wnioski ukończyli szkolenia z zakresu programów rolnośrodowiskowych oraz zdali pozytywnie egzaminy z procedur dotyczących płatności w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020. W latach 2014-2017 ww. pracownicy uczestniczyli m. in. w następujących szkoleniach:

- działanie „Rolnictwo ekologiczne” PROW 2014-2020 kampania 2015 r.,
- zasady obsługi wniosków o przyznanie płatności w ramach działania ekologicznego, kampania 2016 r.,
- płatności rolnośrodowiskowe 2007-2013,
- zasady przyznawania płatności ekologicznych w kampanii 2014-2020,
- naliczanie płatności w kampanii 2015 r.,
- obsługa systemu IACS plus,
- zasady przeprowadzania kontroli administracyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 2, 173-178, 455)

1.4. W latach 2014–2017 przed rozpoczęciem każdej kampanii przyjmowania wniosków, Biuro przeprowadzało akcje informacyjne dotyczące prawidłowego wypełniania wniosków i możliwości skorzystania z pomocy finansowej. W spotkaniach w każdej z sześciu gmin powiatu wyszkowskiego uczestniczyło ok. 590 rolników i przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli str. 181-185, 291, 455)

Biuro Powiatowe ARiMR w Wyszkowie nie ponosiło żadnych kosztów związanych ze szkoleniami rolników. Wydatki na organizację szkoleń, przygotowanie broszur i ulotek ponosiła Centrala Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie. Wójtowie i burmistrzowie gmin w ramach współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego nieodpłatnie udostępniali pomieszczenia, w których odbywały się spotkania z rolnikami.

(dowód: akta kontroli str. 186)

1.5. Nadzór Centrali ARiMR nad stanem przygotowania Biura do obsługi działania rolnictwo ekologiczne ograniczał się do organizowania i przeprowadzania szkoleń pracowników, które kończyły się egzaminem. ARiMR nie przeprowadzała w tym zakresie audytu i kontroli wewnętrznej. W Biurze nie przeprowadzano też kontroli zewnętrznych obejmujących tematykę wsparcia rozwoju rolnictwa ekologicznego.

(dowód: akta kontroli str. 430-431, 450, 452, 455)

W Biurze nie opracowywano harmonogramu prac związanych z przygotowaniem realizacji działań w ramach rolnictwa ekologicznego.

Kierownik Biura Powiatowego podała w wyjaśnieniach, że poszczególne etapy obsługi wniosków są uzależnione od terminów przewidzianych przepisami prawa oraz od wdrożeń poszczególnych funkcjonalności w systemie informatycznym. Po rozpoczęciu naboru wniosków są prowadzone cykliczne monitoringi obsługi wniosków w poszczególnych biurach powiatowych – z poziomu Centrali ARiMR generowane są raporty z liczbą oraz stanem spraw na daną kampanię.

(dowód: akta kontroli str. 450, 452)

1.6. W latach 2014-2017 w Biurze Powiatowym obowiązywała polityka antykorupcyjna zapobiegająca konfliktowi interesów m.in. przy obsłudze spraw działania rolnictwo ekologiczne¹⁰. Stosownie do § 9 polityki antykorupcyjnej, pracownik Biura przed przystąpieniem do obsługi wniosków o przyznanie płatności miał obowiązek niezwłocznego pisemnego powiadomienia Naczelnika Wydziału Działów Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich o konflikcie interesów przy obsłudze konkretnych wniosków. O zaistnieniu takiego przypadku Naczelnik Wydziału niezwłocznie informował kierownika, który wyłączał pracownika z procesu obsługi wskazanych wniosków. Każdy przypadek wyłączenia pracownika od udziału w danej sprawie ewidencjonowany jest w rejestrze wyłączeń, za którego kompletność i prawidłowość odpowiada Kierownik Biura

¹⁰ Wprowadzone zarządzeniami Prezesa ARiMR z 30 sierpnia 2012 r., 14 kwietnia 2015 r. i 8 sierpnia 2016 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Powiatowego. W latach 2014-2017 nie odnotowano przypadków wyłączenia pracowników w sprawach związanych z pomocą finansową skierowaną do rolnictwa ekologicznego.

(dowód: akta kontroli str. 187-210)

Ponadto zgodnie z zarządzeniem nr 26/2010 Prezesa ARiMR z 14 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pracy pracowników ARiMR, pracownicy ARiMR nie wolno zajmować się działalnością konkurencyjną wobec Agencji. Pracownik w momencie zatrudnienia podpisywał „Umowę o zakazie konkurencji”, w której zobowiązywał się w okresie zatrudnienia w Agencji, do powstrzymania się od wszelkich działań sprzecznych z interesami Agencji oraz konkurencyjnych w stosunku do prowadzonej działalności.

(dowód: akta kontroli str. 179, 211-218)

2. Prawidłowość rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy i wydawanie decyzji w sprawach udzielenia płatności rolnośrodowiskowych w ramach działania rolnictwo ekologiczne

2.1. Na przestrzeni lat 2014-2017 przy zmniejszającej liczbie złożonych wniosków o udzielenie płatności wzrastała wartość przyznanego dofinansowania na wsparcie rolnictwa ekologicznego w poszczególnych latach. W latach 2014-2017 złożono ogółem 185 wniosków o udzielenie pomocy finansowej, w tym 140 wniosków w ramach PROW 2007-2013¹¹ oraz 45 w ramach PROW 2014-2020¹². Wydano pięć decyzji odmawiających oraz 180 przyznających płatność ekologiczną¹³. W ramach działania rolnictwo ekologiczne udzielono dofinansowania ogółem w kwocie 3 532 639,90 zł, w tym w ramach PROW 2007-2013 w kwocie 1 805 601,79 zł oraz w ramach PROW 2014-2020 w kwocie 1 727 038,11 zł

(dowód: akta kontroli str. 219-290)

W kampanii 2014 r. w ramach PROW 2007-2013 wpłynęło 60 wniosków (sześć pierwszorocznych i 54 kontynuacyjne). Po ich rozpatrzeniu wydano 58 decyzji ujmujących 776 131,16 zł dofinansowania. Dwa wnioski rozpatrzono odmownie.

W kampanii 2015 r. złożono 49 wniosków (38 kontynuacyjnych w ramach PROW 2007-2014 i 11 pierwszorocznych w ramach PROW 2014-2020). W wyniku ich rozpatrzenia wydano 47 decyzji udzielających 1 031 952,26 zł dofinansowania. Dwa wnioski rozpatrzono odmownie. Największego dofinansowania udzielono do upraw warzywnych w okresie konwersji – pakiet 2 i upraw rolniczych po okresie konwersji – pakiet 7, (odpowiednio 84% i 5,57%) a najmniejszego do upraw sadowniczych po okresie konwersji – pakiet 10, wariant 10.1.1. i trwałych użytków zielonych w okresie konwersji pakiet 6 (odpowiednio 0,1% i 0,3%).

W kampanii 2016 wpłynęły 42 wnioski (39 kontynuacyjnych w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020¹⁴ oraz trzy pierwszoroczne w ramach PROW 2014-2020). W wyniku ich rozpatrzenia wydano 41 decyzji udzielających 938 842,20 zł dofinansowania. Jeden wniosek rozpatrzono odmownie. Największego dofinansowania udzielono do upraw warzywnych w okresie konwersji – pakiet 2 (61,1%) a najmniejszego do upraw sadowniczych po okresie konwersji – pakiet 10, wariant 10.1.1. (0,1%)

W kampanii 2017 roku złożono 34 wnioski (30 kontynuacyjnych w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020¹⁵ oraz cztery pierwszoroczne w ramach kampanii 2014-2020). W wyniku ich rozpatrzenia wydano 33 decyzje udzielające 785 714,28 zł dofinansowania¹⁶. Największego dofinansowania udzielono do upraw warzywnych po okresie konwersji – pakiet 8 i upraw zielarskich po okresie konwersji – pakiet 9 (odpowiednio 31,1% i 27,4%) a najmniejszego do upraw sadowniczych po okresie konwersji – pakiet 10, wariant 10.1.1. i upraw paszowych na gruntach ornych po okresie konwersji – pakiet 11 (odpowiednio 0,1% i 2,4%)

(dowód: akta kontroli str. 219-290)

2.2. W latach 2014-2017 r. wydłużeniu uległ średni czas wydawania decyzji o udzieleniu płatności dotyczących rolnictwa ekologicznego. W 2014 r. wynosił on 286 dni dla wniosków pierwszorocznych i 247 dla wniosków kontynuacyjnych. Natomiast w kolejnych latach czas

¹¹ Sześć pierwszorocznych i 134 kontynuacyjne.

¹² 18 pierwszorocznych i 27 kontynuacyjne.

¹³ Od jednej decyzji wydanej w 2018 r. przyznającej płatność ekologiczną złożono odwołanie.

¹⁴ W ramach PROW 2007-2013 – 27, w ramach PROW 2014-2020 – 12.

¹⁵ W ramach PROW 2007-2013 – 15, w ramach PROW 2014-2020 – 15.

¹⁶ Jedną decyzję udzielającą dofinansowania nie została uwzględniona, ponieważ beneficjent wniósł odwołanie i znajduje się ono w trakcie rozpatrywania.

rozpatrywania wniosków w ramach PROW 2014-2020 wynosił odpowiednio: 338 dni dla wniosków pierwszorocznych w 2015 r. (nie było wniosków kontynuacyjnych), 354 i 356 w 2016 r., 355 i 309 w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 221-228)

2.3. Analiza sześciu losowo wybranych spraw dotyczących przyznania płatności w ramach działania rolnictwo ekologiczne wykazała¹⁷, że:

- a) wnioski zostały złożone terminowo, na formularzach opracowanych przez ARiMR,
- b) wnioski były kompletne oraz zawierały dane i załączniki zgodnie z wymogami rozporządzenia ekologicznego,
- c) wnioskodawcy spełniali wstępne warunki ubiegania się o płatność rolnośrodowiskową, tj. posiadali nadany numer identyfikacyjny producenta rolnego, posiadali działki rolne o powierzchni co najmniej 1 ha oraz zobowiązali się do realizowania 5-letniego zobowiązania rolnośrodowiskowego, zgodnie z zarejestrowanym planem działalności rolnośrodowiskowej,
- d) badane wnioski poddane zostały kontroli kompletności, kontroli administracyjnej (w tym kontroli krzyżowej) oraz kontroli zgodności danych we wniosku z danymi jednostki certyfikującej,
- e) w procesie weryfikacji danych uwzględniano również ustalenia z raportów z przeprowadzonych kontroli na miejscu,
- f) decyzje o przyznaniu płatności zawierały elementy wymagane art. 107 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego,
- g) wysokość świadczeń ustalono prawidłowo przy zastosowaniu obowiązującej stawki płatności oraz stwierdzonej powierzchni uprawy ekologicznej, uwzględniając w uzasadnionych przypadkach sankcje wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości,
- h) płatności ekologiczne przyznane na podstawie powyższych decyzji zostały zrealizowane w wysokościach i terminach określonych w tych decyzjach, zgodnie z § 20 rozporządzenia ekologicznego tj. do 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
- i) wszystkie decyzje wydane zostały po terminie określonym w art. 31 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, tj. po 1 marca roku następującego po roku, w którym zostały złożone wnioski o przyznanie pomocy. Opóźnienia wyniosły od 39 do 108 dni.

(dowód: akta kontroli str. 293-386, 412-413)

2.4. W latach 2014-2017 nie złożono odwołań od decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznych. W 2018 wpłynęło jedno odwołanie od decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznej na rok 2017¹⁸, w którym skarżący zakwestionował powierzchnię trzech działek. Decyzja została uchylona przez Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Regionalnego ARiMR (organ II instancji) i przekazana do ponownego rozpatrzenia. W ramach toczącego się postępowania Kierownik Biura Powiatowego wystąpił z wnioskiem do Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Regionalnego ARiMR o przeprowadzenie inspekcji terenowej działek ewidencyjnych beneficjenta¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 293-310, 432, 434, 454)

2.5. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki wstrzymania postępowania o udzielenie płatności związanych z rolnictwem ekologicznym, ze względu na wyczerpanie limitu środków przewidzianych na dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 433)

Jeden beneficjent przekształcił zobowiązanie PROW 2007-2013 na zobowiązanie PROW 2014-2020. W 2014 r. rolnik deklarował wariant 2.2 uprawy rolniczej w okresie przestawiania. Natomiast w kolejnych latach odpowiednie warianty PROW 2014-2020.

(dowód: akta kontroli str. 244, 435-440, 446)

¹⁷ Decyzja Nr 0152-2016-006299 wydana 13 maja 2016 r., decyzja Nr 0152-2016-006300 z 13 maja 2016 r., decyzja Nr 0152-2017-007066 z 16 maja 2017 r., decyzja Nr 0152-2017-007299 z 20 czerwca 2017 r., decyzja Nr 0152-2018-005485 z 09 kwietnia 2018 r., decyzja Nr 0152-2018-006408 z 15 maja 2018 r.

¹⁸ Odwołanie z 20 kwietnia 2018 r. od decyzji Nr 0152-2018-005485 z 9 kwietnia 2018 r.

¹⁹ Pismo BPO152.6400.4983.2017.2018.AD z 27 czerwca 2018 r.

3. Efekty płatności rolnośrodowiskowych w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne

3.1. Biuro Powiatowe ARiMR w Wyszku nie monitorowało stanu liczby gospodarstw i przetwórci ekologicznych na terenie powiatu. Nie posiadało również danych o liczbie gospodarstw ekologicznych, istniejących lub zlikwidowanych po pięcioletnim okresie zobowiązania w ramach PROW 2007-2013.

Na terenie powiatu wyszkowskiego w latach 2016-2017 liczba producentów kontynuujących oraz podejmujących zobowiązania ekologiczne uległa zmniejszeniu w stosunku do ich liczby w latach 2014-2015. Liczba producentów, którzy podjęli zobowiązania ekologiczne wynosiła: sześciu w 2014 r., 11 w 2015 r., trzech w 2016 r. i czterech w 2017 r. Zobowiązania ekologiczne kontynuowało: w 2014 r. – 54 producentów, w 2015 r. – 38, w 2016 r. – 39 i w 2017 r. – 33.

(dowód: akta kontroli str. 442, 446-447)

Kierownik BP poinformowała, że analiza danych z monitoringu ARiMR nie leży w kompetencji Biura Powiatowego. Wszelkie analizy prowadzone są na poziomie Centrali ARiMR w Departamencie Analiz i Sprawozdawczości.

(dowód: akta kontroli str. 447)

3.2. Biuro Powiatowe miało dostęp do – przekazywanych Prezesowi ARiMR przez jednostki certyfikujące – wykazów producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji ekologicznej określone przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego, tj. wykazów, o których mowa art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym²⁰. Przedmiotowe wykazy były sukcesywnie zamieszczane przez Centralę ARiMR na portalu wewnętrznym dostępnym pracownikom Biura Powiatowego.

(dowód: akta kontroli str. 399-411, 447-448)

Dane z przedmiotowych wykazów w Biurze Powiatowym wprowadzano do systemu informatycznego (PROW – w 2014 roku, IACS plus – od 2015 roku), w którym – na etapie kontroli administracyjnej – były one automatycznie porównywane z danymi deklarowanymi przez beneficjentów we wniosku. Ewentualne niezgodności powodowały wygenerowanie odpowiednich kodów błędów i mogły prowadzić do nałożenia sankcji.

Analiza sześciu indywidualnych wykazów (w ramach badania w zakresie prawidłowości przebiegu postępowania w sprawie przyznania płatności ekologicznej) otrzymanych z jednostek certyfikujących w latach 2015–2017 wykazała, że zawarte w nich dane, dotyczące m.in.: numeru identyfikacyjnego producenta, numeru ewidencyjnego działki rolnej, rodzaju uprawy ekologicznej i liczby zwierząt, były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji Biura Powiatowego na podstawie złożonych wniosków. Analizowane wykazy zostały przekazane przez jednostki certyfikujące Prezesowi ARiMR z zachowaniem terminu określonego w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym (do 30 listopada danego roku).

(dowód: akta kontroli str. 399-411, 413)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na wydaniu 6 decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznej w ramach PROW 2014-2020 po terminie określonym w art. 31 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich.

(dowód: akta kontroli str. 293-298, 342-346, 353-380)

Kierownik Biura podała w wyjaśnieniach, że wydanie decyzji po terminie wynikało głównie z problemów z terminowym wdrożeniem funkcjonalności wydawania decyzji w systemach IACSplus oraz PROW. W ramach kampanii 2015 funkcjonalność umożliwiającą wydawanie decyzji została wdrożona 14 marca 2016 r., w ramach kampanii 2016 – 8 maja 2017 r., natomiast w ramach kampanii 2017 – 2 stycznia 2018 r. (etap I – decyzje bez sankcji), oraz 26 marca 2018 r. (II etap – decyzje z sankcjami). Późne uruchomienie funkcjonalności powodowało napięcie się obsługiwanych spraw i generowało zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 452-453, 457)

²⁰ Dz.U. z 2017 r. poz. 1054.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹, wnosi o podjęcie działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania systemu informatycznego umożliwiającego terminowe wydawanie decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznej w ramach PROW 2014-2020.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa,   września 2018 r.

Kontroler
Monika Mazurek-Szczepaniak
główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

---

²¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.